

EUROPSKI NADZORNIK ZA ZAŠTITU PODATAKA

GODIŠNJE
IZVJEŠĆE

z a 2 0 1 8 .

SAŽETAK

Više informacija o EDPS-u možete pronaći na našim internetskim stranicama:
<http://www.edps.europa.eu>.

Na tim se internetskim stranicama nalaze i pojediniosti o [pretplati](#) na naš besplatni bilten.

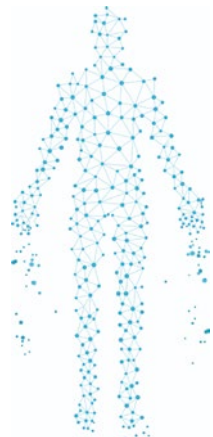
Luxembourg: Ured za publikacije Europske unije, 2019

© Fotografije: iStockphoto/EDPS i Europska unija

© Europska unija, 2019

Ponovna je uporaba dopuštena uz uvjet navođenja izvora.

Print	ISBN 978-92-9242-413-8	ISSN	doi:10.2804/697362	QT-AB-19-001-HR-C
PDF	ISBN 978-92-9242-284-4	ISSN 2443-552X	doi:10.2804/56296	QT-AB-19-001-HR-N

GODIŠNJE
IZVJEŠĆE

z a 2 0 1 8 .

SAŽETAK

EUROPSKI NADZORNIK ZA ZAŠTITU PODATAKA

| Uvod

U 2018. postali su razvidni moć i ograničenja zaštite podataka.

Opća uredba o zaštiti podataka počela se u cijelosti primjenjivati 25. svibnja 2018., dvije godine nakon donošenja.

Ljudi su to primijetili jer su neprestano dobivali slične poruke e-pošte koje su sadržavale obavijest o ažuriranoj politici zaštite privatnosti, u kojima se u većini slučajeva tražilo da je prihvate kako bi nastavili s korištenjem usluge. U namjeri da očuvaju vlastiti način rada, čini se da poduzeća u pogledu Opće uredbe o zaštiti podataka zasad postupaju kao da je riječ o pravnoj zagonetki, umjesto da prilagode svoj način rada kako bi bolje zaštitili interese korisnika njihovih usluga.

Međutim, trebalo bi očekivati da će se to sljedeće godine promijeniti.

Najveća prijetnja slobodi i dostojanstvu pojedinaca proizlazi iz prekomjerne moći u pogledu informacija koju imaju određena poduzeća ili voditelji obrade podataka te iz šire, neumanjive dimenzije programa za praćenje, izradu profila i usmjeravanje kojima se mogu prikupiti i upotrebljavati te informacije.

Samo tri mjeseca prije nego što je Opća uredba o zaštiti podataka postala u cijelosti provediva, zlouporaba osobnih podataka postala je glavna vijest i tema službenih istraga ne samo u Europskom parlamentu nego i u glavnim gradovima država, od Washingtona i Londona do Delhija. Tvorci javnih politika sada su itekako svjesni prijetnje koju predstavlja trenutačna situacija, ne samo za slobodu potrošača u okruženju e-trgovine nego i za samu demokraciju.

Cijeli je sustav podložan povredama i manipulacijama aktera s političkim planovima kojima je cilj narušiti povjerenje i društvenu koheziju. Pokazatelj stvarne pouzdanosti pravnog sustava EU-a bit će integritet izbora za Europski parlament u 2019.

Kako bi se spriječilo i kaznilo nezakonito uplitanje tijekom izbora, od ključne će važnosti biti dosljedna provedba svih propisa, uključujući propise o zaštiti podataka. Stoga izražavamo duboko žaljenje zbog kašnjenja u donošenju ažuriranih propisa o e-privatnosti. Bez tih ažuriranih propisa kojima se jamči poštovanje najintimnijih i osjetljivih informacija i privatnih komunikacija, poduzeća i pojedinci i dalje su izloženi i ranjivi, podložni neujednačenim zakonima EU-a i pravnoj nesigurnosti s pomoću kojih nije moguća kontrola nad vlastitim digitalnim identitetom.

Unatoč tomu program reforme EU-a u području zaštite podataka postigao je krajem godine veliki uspjeh. Stupanjem na snagu Opće uredbe o zaštiti podataka 11. prosinca 2018. za institucije EU-a zajamčilo se da svih 66 institucija i tijela EU-a koje nadziremo, uključujući i sam EDPS, sada na temelju Opće uredbe o zaštiti podataka podliježu istoj razini strogosti kao i voditelji obrade podataka.

Nakon dvije godine intenzivnih priprema, tijekom kojih smo blisko surađivali ne samo s partnerima u institucijama koji su zaduženi za zaštitu podataka nego i s najvišim rukovodstvom i drugim zaposlenicima EU-a, institucije EU-a sada mogu služiti kao primjer drugima u primjeni pravila o zaštiti podataka.

Na Međunarodnoj konferenciji povjerenika za zaštitu podataka i privatnosti održanoj u listopadu imali smo čast pokazati predanost EU-a etičkim pitanjima i ljudskom dostojanstvu. Tijela za zaštitu podataka iz cijeloga svijeta predvodila su raspravu o utjecaju umjetne inteligencije na ljude, a na javnom zasjedanju Konferencije čula su se iznimno bogata i raznovrsna mišljenja iz cijelog svijeta tijekom debate o načinima na koje tehnologija narušava naše živote te pozvalo na novi konsenzus o tome što je u digitalnom svijetu ispravno, a što pogrešno. Nastavit ćemo omogućivati tu raspravu i u 2019. te nadalje.

Na svjetskoj razini i dalje se pokazuje da zaštita podataka ima geostratešku važnost. To vidimo na primjeru aktualne rasprave o sustavu zaštite privatnosti te predstojeće (uzajamne) odluke o *primjerenosti* mjera zaštite podataka u Japanu. To je vidljivo i u važnosti koju tijela kaznenog progona pridaju zaštiti podataka. Sada je jasno utvrđena naša uloga regulatornog tijela Europol, Europskog policijskog ureda, a krajem 2019. preuzet ćemo sličnu ulogu za Eurojust, Europski ured za pravosudnu suradnju.

Novi Europski odbor za zaštitu podataka (EDPB), koji je započeo s radom 25. svibnja 2018., suočava se s golemim izazovom u nastojanju da dokaže kako 29 neovisnih tijela može djelovati ujednačeno, poštovati međusobne pristupe i metode te istodobno stremiti prepoznatljivoj, pouzdanoj i vjerodostojnoj europskoj kulturi izvršavanja zakona. Oduševljeni smo činjenicom da je tajništvo koje nam je osigurao EDPS potpuno funkcionalno od prvog dana primjenjivanja Opće uredbe o zaštiti podataka te ćemo nastaviti s pružanjem potpore gdje god to možemo.

Wojciech i ja sada smo u završnoj godini našeg mandata. U ožujku 2015. objavili smo strategiju u kojoj smo iznijeli našu viziju, ciljeve i točke djelovanja za sljedeće godine. U sljedećim mjesecima objavit ćemo pregled napora koje smo uložili u razvoj strategije te utvrditi vlastitu odgovornost u pogledu ciljeva koje smo odredili 2015.

Giovanni Buttarelli
Europski nadzornik za zaštitu podataka

Wojciech Wiewiórowski
Pomoćnik nadzornika

| 2018. – Pregled

U Strategiji EDPS-a za razdoblje 2015. – 2019. iznijeli smo viziju o Europskoj uniji koja je primjer drugima u globalnom dijalogu o zaštiti podataka i privatnosti u digitalnom dobu. Utvrdili smo poticajan i ambiciozan program koji smo nastojali provesti tijekom sadašnjeg mandata.

Napravili smo velike korake prema postizanju tih ciljeva u 2018., godini koja bi se mogla smatrati ključnom u povijesti zaštite podataka i povijesti EDPS-a.

Novo zakonodavstvo za novo doba

Jedan od triju ciljeva koje smo utvrdili u Strategiji bio je otvaranje novog poglavlja u području zaštite podataka u EU-u. Tehnološki razvoj kreće se brzim tempom, a pritom se radi prilagodbe mijenja i način života pojedinaca i društva. Logično je da je bilo potrebno ažurirati i pravila EU-a o zaštiti podataka, ali ne u cilju usporavanja inovacija, nego kako bi se osigurala zaštita temeljnih prava pojedinaca u digitalnom dobu.

Novo zakonodavstvo o zaštiti podataka počelo se u cijelosti primjenjivati 25. svibnja 2018. na sva poduzeća i organizacije koji obavljaju djelatnost u državama članicama EU-a. [Opća uredba o zaštiti podataka](#) prvi je korak prema jamčenju sveobuhvatne i učinkovite zaštite osobnih podataka i privatnosti svih pojedinaca u EU-u.

Tim novim zakonodavstvom osnovan je i Europski odbor za zaštitu podataka (EDPB). To se tijelo sastoji od [nadležnih tijela za zaštitu podataka](#) 28 država članica i EDPS-a i zaduženo je za jamčenje dosljedne

provedbe Opće uredbe o zaštiti podataka u cijelom EU-u. Budući da smo imali zadaću osigurati tajništvo za to novo tijelo EU-a, početkom 2018. uložili smo znatan dio vremena i napora kako bismo osigurali da je Odbor spreman nositi se s velikim opterećenjem od prvog dana primjene nove Uredbe. Nastavili smo pružati administrativnu potporu tajništvu Odbora tijekom cijele godine te u cijelosti sudjelovati kao član Odbora.

Donošenjem novih pravila za institucije i tijela EU-a još smo jedan korak bliže postizanju sveobuhvatnog okvira za zaštitu podataka. [Uredbom 2018/1725](#), koja je stupila je na snagu 11. prosinca 2018., uspostavljena su pravila za institucije EU-a koja su u skladu s pravilima utvrđenima u Općoj uredbi o zaštiti podataka.

U ulozi nadzornog tijela za zaštitu podataka u institucijama i tijelima EU-a, suočili smo se s velikim izazovom da osiguramo pripremljenost svih uključenih za ta nova pravila. U 2017. započeli smo s kampanjom posjeta, sesija osposobljavanja i sastanaka ([vidjeti Osposobljavanje EDPS-a tijekom 2018.](#)), čije smo djelovanje pojačali tijekom 2018. godine. Bila je usmjerena na podizanje razine osviještenosti o novim pravilima te pružanje pomoći kako bi se osiguralo da institucije EU-a imaju znanje i alate za njihovo provođenje.

Aktivnosti u okviru kampanje osobito su bile usmjerene na poticanje razvoja kulture [odgovornosti](#) u institucijama EU-a. Željeli smo zajamčiti ne samo njihovu usklađenost s pravilima o zaštiti podataka nego i da tu usklađenost mogu dokazati. Sastavni dio tog postupka bilo je stvaranje osviještenosti o tome da se obradom osobnih podataka mogu ugroziti prava i slobode pojedinaca čak i kada se obrada provodi u skladu sa zakonom. U okviru naših nastojanja da osiguramo da institucije EU-a budu predvodnici u primjeni novih pravila o zaštiti podataka nastavit ćemo s tim aktivnostima i tijekom 2019.

Zloupotreba osobnih podataka u svrhu praćenja i profiliranja i uloga tehnologije u našem društvu bile su teme velike javne rasprave u 2018. Tu su raspravu predvodili EDPS i šira zajednica koja se bavi zaštitom podataka, a EDPS je pružio svoj doprinos u dvama glavnim područjima, i to [Mišljenjem](#) o manipulaciji na internetu i osobnim podacima i [Mišljenjem](#) o tehničkoj zaštiti privatnosti.

Prvo je mišljenje bilo usmjereno na potrebu za time da se proširi opseg zaštite interesa pojedinaca u današnjem digitalnom društvu, a drugo na suočavanje s novim izazovima koji su posljedica tehnološkog i pravnog razvoja. S pravne strane, novom generacijom pravila o zaštiti podataka utvrđenih u Općoj uredbi o zaštiti podataka, Direktivi 2016/680 i Uredbi 2018/1725 o obradi osobnih podataka u institucijama EU-a propisano je da voditelji obrade podataka moraju voditi računa o najnovijim tehničkim i organizacijskim mjerama za provedbu načela i mjera zaštite podataka. To ujedno podrazumijeva da su nadzorna tijela upoznata s najnovijim dostignućima u tom području te da prate njihov razvoj. Suradnja u tom području od ključne je važnosti kako bi se zajamčila dosljedna primjena tih načela. Mišljenje se

također temeljilo na našoj suradnji s mrežom [Internet Privacy Engineering Network](#) (IPEN) u cilju poticanja dijaloga između tvoraca politika, regulatora, industrijskog sektora, akademske zajednice i civilnog društva o tome kako osmisliti nove tehnologije da bi koristile pojedincima i cijelom društvu.

Novim pravilima o zaštiti podataka ujedno je uvedeno načelo odgovornosti. Svi voditelji obrade podataka, uključujući institucije i tijela EU-a, moraju zajamčiti da mogu dokazati usklađenost s novim pravilima. To se odnosi i na upravljanje njihovom informatičkom infrastrukturom i sustavima. Kako bismo pomogli u tome, proširili smo naš katalog posebnih smjernica te smo im dodali [Smjernice za korištenje usluga računalstva u oblaku](#) u upravi EU-a te dodatne [Smjernice o upravljanju informacijskim tehnologijama](#). U 2018. započeli smo i sustavni program usmjeren na provjeru usklađenosti tijela EU-a sa smjernicama EDPS-a.

Pronalaženje ravnoteže između sigurnosti i privatnosti

Na dan 1. svibnja 2018. prošla je jedna godina otkako je EDPS preuzeo odgovornost za nadzor obrade osobnih podataka za operativne aktivnosti u Europolu, agenciji EU-a za provedbu zakona. Jedna od točaka djelovanja za koju smo u Strategiji utvrdili da je sastavni dio otvaranja novog poglavlja u području zaštite podataka u EU-u jest promicanje zrelog razgovora o sigurnosti i privatnosti. Europol, kao agencija EU-a koja je zadužena za jamčenje sigurnosti EU-a i koja istodobno štiti temeljna prava na privatnost i zaštitu podataka, odličan je primjer napretka koji ostvarujemo u tom području.

Osposobljavanja EDPS-a tijekom 2018.

Bruxelles – 31. siječnja

Godinu smo započeli kod kuće organizacijom tečaja osposobljavanja za Ured europskog ombudsmana u Bruxellesu (dostupno i zaposlenicima Ureda ombudsmana u Strasbourgu putem videopoveznice). Tečaju su prisustvovali voditelji jedinica i sektora, kao i drugi relevantni članovi osoblja.

Bruxelles – 16. veljače (i kasnije)

Organizirali smo dvosatno osposobljavanje za upravitelje EU-a u Europskoj školi za administraciju (EUSA), i to ne samo jedanput: tijekom godine još smo šest puta surađivali s EUSA-om. Zahvaljujući našim tečajevima osposobljavanja, zaposlenici institucija EU-a sada su bolje pripremljeni za novu Uredbu 2018/1725.

Lisabon – 25. svibnja

Stupanje na snagu Opće uredbe o zaštiti podataka obilježili smo 25. svibnja s kolegama iz Europske agencije za pomorsku sigurnost (EMSA) i Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA) organiziranim osposobljavanjem na temu primjene nove Uredbe.

Bruxelles – 7. lipnja

S dolaskom ljeta uputili smo se u Avenue de Beaulieu u Bruxellesu kako bismo održali tečaj osposobljavanja o novim obvezama zaštite podataka za zaposlenike Glavne uprave za klimatsku politiku, Glavne uprave za mobilnost i promet te za druge zainteresirane zaposlenike.

Maastricht – 26. lipnja

Voditelj inspekcija u EDPS-u otputovao je u Maastricht 26. lipnja i ponovno 3. prosinca kako bi održao izlaganje sudionicima programa certificiranja zaštite podataka Europskog instituta za javnu upravu (EIPA). Dvosatno predavanje nazvano je „Nadzor usklađenosti zaštite podataka: uloga tijela za zaštitu podataka”.

Luxembourg - 30.–31. siječnja.

Drugi kolege iz ureda Europskog nadzornika za zaštitu podataka (EDPS) uputili su se malo dalje na dvodnevno osposobljavanje za zaposlenike institucija EU-a u Luxembourg. Sudjelovalo je više od 200 gostiju. Tom je prilikom održan tematski blok za osposobljavanje rukovoditelja visoke razine namijenjen predstavnicima Europskog parlamenta, Komisije, Suda Europske unije, Europskog revizorskog suda, Europske investicijske banke, Prevoditeljskog centra za tijela Europske unije, Europskog investicijskog fonda i Izvršne agencije za potrošače, zdravlje, poljoprivredu i hranu.

Atena – 1.– 2. ožujka

Ovo dvodnevno osposobljavanje organizirano za zaposlenike Agencije Europske unije za mrežnu i informacijsku sigurnost te Europskog centra za razvoj strukovnog osposobljavanja bilo je dobra prilika za ponovno utvrđivanje obveza zaštite podataka i predstavljanje novih obveza u skladu s revidiranom Uredbom. Također smo pokrenuli analizu slučaja za upravljanje događanjima koja se pokazala vrlo korisnom te je ponovno upotrijebljena na drugim tečajevima osposobljavanja tijekom godine.

Bruxelles – 29. svibnja

Samo četiri dana prije stupanja na snagu Opće uredbe o zaštiti podataka (GDPR), u EDPS su pristigla 23 novoimenovana službenika za zaštitu podataka i njihovi asistenti iz institucija i tijela EU-a na tečaj osposobljavanja o učinkovitoj zaštiti osobnih podataka na njihovu novom radnom mjestu. Drugi sličan događaj namijenjen osposobljavanju službenika za zaštitu podataka organiziran je 10. prosinca.

Bruxelles – 14. lipnja

Održali smo mrežni seminar za osoblje Ureda za publikacije EU-a i druge zaposlenike EU-a koji rade u timovima za publikacije, komunikacije, društvene mreže i internet. Međutim, naš rad na tome nije stao. Istog smo dana organizirali tečaj osposobljavanja za zaposlenike Europske službe za vanjsko djelovanje (EEAS).

Luxembourg – 1.–2. listopada

Na poziv Suda Europske unije (CJEU) vratili smo se u Luxembourg kako bismo održali tečaj osposobljavanja o novoj Uredbi. Sudjelovalo je više od 400 gostiju iz brojnih institucija EU-a.

Stockholm – 18. rujna

Organizirali smo tečaj osposobljavanja na godišnjem sastanku mreže internetskih upravitelja iz agencija i tijela EU-a. Bila je to odlična prilika za izravnu interakciju sa službenicima EU-a za komunikaciju na temu zaštite podataka.

Bruxelles – 7. studenoga

Organizirali smo osposobljavanje za zaposlenike Glavne uprave za financijsku stabilnost, odjela Komisije odgovornog za politiku EU-a u području bankarstva i financija, posvećeno osnovama zaštite podataka, pravima osoba na koje se podaci odnose i studiji slučaja o upravljanju događanjima.

Bruxelles – 20. studenoga

Samo dan prije stupanja na snagu Uredbe (EU) 2018/1725, završno osposobljavanje za 2018. održano je za osoblje nadzornog tijela Europskog udruženja slobodne trgovine (EFTA).

Pariz – 26. studenoga

Krajem kalendarske godine EDPS se zaputio u Pariz u posjet Europskom institutu za sigurnosne studije radi provjere usklađenosti. Uz prisustvo pomoćnog nadzornika Wojciecha Wiewiórowskog tim za nadzor i provedbu održao je tečaj osposobljavanja o novoj Uredbi.

Bruxelles – 23. listopada

Europska komisija i nacionalna tijela nadležna za tržišno natjecanje u svim državama članicama EU-a međusobno surađuju putem Europske mreže za tržišno natjecanje (ECN). U listopadu smo posjetili Glavnu upravu za tržišno natjecanje kako bismo ECN-u dali smjernice o zaštiti podataka u istragama i inspekcijama.

Torino – 20.–21. rujna

Na zahtjev Europske zaklade za osposobljavanje (ETF) prošli smo studije slučajeva zaštite podataka s brojnim kolegama, uključujući sudionike iz ETF-a, Europske agencije za sigurnost hrane (EFSA), Zajedničkog istraživačkog centra (JRC) i Europskog sveučilišnog instituta (EUI).

Frankfurt – 12. studenoga

Sredinom studenoga zaputili smo se u Njemačku na tečaj osposobljavanja za zaštitu podataka u bankovnom nadzoru u suradnji sa službenikom za zaštitu podataka Europske središnje banke, privatnim sektorom (Union Investment) za osoblje ESB-a i osobljem Europskog nadzornog tijela za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje (EIOPA) u Frankfurtu.

Bruxelles – 21. studenoga

EDPS je održao izlaganje Odboru za zaštitu civilnog zračnog prometa Glavne uprave za mobilnost i promet 21. studenoga.

Bruxelles – 3. prosinca

Godinu smo završili tamo gdje smo je i započeli, osposobljavanjem kod kuće u Bruxellesu. Organizirali smo tečaj za osoblje Glavne uprave za komunikacije i ostale predstavnike Europske komisije o tome kako će nova Uredba utjecati na njihove događaje.

Nastavljamo s održavanjem snažnih veza sa službenikom za zaštitu podataka i Odjelom za zaštitu podataka Europol, što nam omogućuje da osiguramo predviđanje svih mogućih problema i planiramo buduće aktivnosti. U svibnju 2018. proveli smo drugu inspekciju aktivnosti obrade podataka u agenciji i nastavili pružati savjete i rješavati pritužbe kad je to potrebno.

Sigurnost granica EU-a i dalje je aktualna tema te je zakonodavac EU-a u 2018. iznio nekoliko novih prijedloga kojima je cilj povećati sigurnost i poboljšati upravljanje granicama. Svjesni smo toga da je potrebno povećati sigurnost EU-a, ali to ne smije biti na štetu zaštite podataka i privatnosti.

 @EU_EDPS

#EDPS calls for wider debate on the future of information sharing in the #EU. Read the EDPS opinion on the #interoperability between the EU large-scale information systems <http://europa.eu/!Rv88rR> and the press release <http://europa.eu/!uW44UM>

Olakšavanje odgovornog i informiranog donošenja politika još je jedna točka djelovanja koja je potrebna za otvaranje novog poglavlja u području zaštite podataka u EU-u. Imajući to na umu, u 2018. objavili smo nekoliko mišljenja o predloženoj politici EU-a u području granica. Jedno od njih bilo je usmjereno na budućnost razmjene informacija u EU-u te se bavilo prijedlozima dviju uredbi kojima bi se uspostavio okvir za interoperabilnost opsežnih informacijskih sustava EU-a. Budući da nije jasno kakve bi bile implikacije tog prijedloga za zaštitu podataka i drugih temeljnih prava i sloboda, početkom 2019. pokrenut ćemo raspravu o tom pitanju kako bismo osigurali da će se ono detaljno istražiti.

Nastavili smo i blisku suradnju s nadležnim tijelima za zaštitu podataka kako bismo zajamčili učinkovit i koordiniran nadzor opsežnih informatičkih baza podataka EU-a koje se upotrebljavaju kao potpora politikama EU-a o azilu, upravljanju granicama, policijskoj suradnji i migracijama.

Razvoj partnerstava

Pojednostavljenje odgovornog i informiranog donošenja politika nije ograničeno samo na područje sigurnosti EU-a i politike u području granica. EDPS je u 2018. objavio 11 mišljenja, uključujući dva na zahtjev Vijeća, o pitanjima u rasponu od nadležnosti u bračnim sporovima do interoperabilnosti opsežnih informacijskih sustava EU-a.

Također smo izdali 14 skupova službenih primjedbi. Oni su jednakovrijedni mišljenjima, no uglavnom su kraći i više tehničke naravi. Neke od naših primjedbi izdane su na izričit zahtjev Europskog parlamenta ili nekog od njegovih odbora te se nisu odnosile na prvotne zakonodavne prijedloge, nego na nacрте izmjena i ishode pregovora među suzakonodavcima.

Uzimajući u obzir da smo ujedno sudjelovali u više od 30 neformalnih savjetovanja o nacrtima prijedloga Komisije, te brojke jasno pokazuju sve veću potrebu za neovisnim stručnim savjetima u pogledu implikacija koje inicijative EU-a imaju na zaštitu podataka, te njihovu važnost, kao i sve veći interes institucionalnih dionika EU-a. Veselimo se nastavku ove uzajamno korisne suradnje u sljedećim godinama u kontekstu povećanih ovlasti zakonodavnog savjetovanja na temelju nove Uredbe 2018/1725.

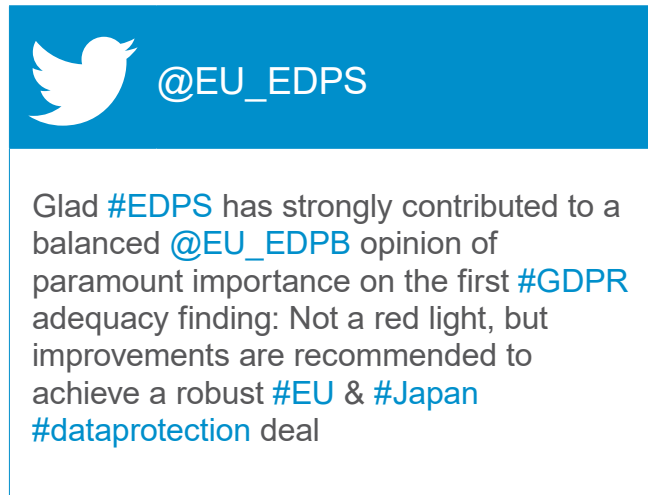
Također smo nastavili ulagati napore kako bismo osigurali da se aktivnosti u institucijama EU-a provode u skladu s mjerodavnim zakonima o zaštiti podataka izdavanjem mišljenja po prethodnim provjerama, ispitivanjem pritužbi i praćenjem usklađenosti s pomoću različitih alata koji su nam na raspolaganju.

Strategija obvezuje EDPS na stvaranje partnerstava u cilju veće konvergencije u području zaštite podataka na svjetskoj razini. Iako je protok podataka međunarodne i prekogranične naravi, pravila o zaštiti podataka uglavnom se donose na nacionalnoj i, u najboljem slučaju, regionalnoj osnovi.

Imajući to na umu, nastavljamo surađivati s našim regionalnim i međunarodnim partnerima kako bismo zaštitu podataka uključili u međunarodne sporazume i osigurali dosljednu zaštitu osobnih podataka diljem svijeta.

Sudjelujemo i u raspravama o zaključcima o primjerenosti. Te sporazume sklapa Europska komisija u ime država članica EU-a te se njima osigurava prijenos podataka iz zemalja EU-a u zemlje

izvan EU-a za koje se smatra da imaju pravila o zaštiti podataka koja pružaju odgovarajuću zaštitu. Konkretno, u 2018. pridonijeli smo drugom zajedničkom preispitivanju europsko-američkog sustava zaštite privatnosti i mišljenju EDPB-a o prijedlogu sporazuma o primjerenosti s Japanom.

Digitalna etika i Međunarodna konferencija

Kao sastavni dio naše predanosti stvaranju globalnih partnerstava, u 2015. pokrenuli smo [inicijativu EDPS-a o etici](#). Željeli smo pokrenuti raspravu na svjetskoj razini o načinu na koji se naša temeljna prava i vrijednosti mogu održati u digitalnom dobu.

Tri godine nakon toga digitalna etika jedan je od prioriteta međunarodne zajednice.

Početak 2018. objavili smo [Izvješće Savjetodavne skupine za etička pitanja](#). To je izvješće koristan alat koji nam pomaže shvatiti kako je digitalna revolucija promijenila naš način života, kao pojedinaca i kao društva. U njemu su također navedene posljedične promjene i izazovi u pogledu zaštite podataka. Nakon toga smo u okviru javnog savjetovanja s kojim smo započeli početkom ljeta 2018. uspjeli proširiti naše istraživanje kako bismo doprli do mnogo šire publike. Rezultati savjetovanja upućuju na važnost daljnjeg rada u području etike te na potrebu za time da nadležna tijela za zaštitu podataka u tome imaju proaktivnu ulogu.

Međutim, rasprava o digitalnoj etici u međunarodnim okvirima zaista se pokrenula na [Međunarodnoj konferenciji povjerenika za zaštitu podataka i privatnosti](#), koju je Giovanni Buttarelli iz EDPS-a nazvao *Olimpijskim igrama zaštite podataka*.

Glavna tema javnog zasjedanja Međunarodne konferencije bila je *Rasprava o etici: dostojanstvo i poštovanje u načinu života koji se temelji na podacima*. Na Konferenciji je sudjelovalo više od 1 000 osoba različitog porijekla, nacionalnosti i zanimanja, kao i poznatih govornika, te je bila znatno medijski popraćena. Taj je događaj pridonio poticanju rasprave o navedenoj temi, a nova etička i pravna pitanja postavljena su visoko na popisu prioriteta nadležnih tijela za zaštitu podataka i drugih nadležnih tijela diljem svijeta. Danas se EDPS smatra predvodnikom u tom području te će nastaviti vjerno raditi na napredovanju te rasprave.

Unutarnja administracija

Kako se naše uloge i odgovornosti povećavaju, dobra unutarnja administracija važnija je nego ikad prije kako bismo osigurali ostvarenje naših ciljeva.

Odjel za ljudske resurse, proračun i administraciju (HRBA) EDPS-a rješavao je dva osobito velika pripremna zadatka u 2018. Znatno je pojačan rad na pripremanju za novo tajništvo EDPB-a kako bi se osiguralo da je Odbor administrativno i logistički spreman za početak rada 25. svibnja 2018. Između ostaloga, bilo je potrebno zajamčiti da svi pripadnici osoblja EDPB-a podliježu istim pravilima kao i zaposlenici EDPS-a te da mogu uživati ista prava.

Prije donošenja nove Uredbe o zaštiti podataka u institucijama EU-a morali smo zajamčiti i usklađenost svih odluka EDPS-a u području ljudskih resursa s novim pravilima. Stoga smo proveli cjelovito preispitivanje svih aktivnosti obrade podataka EDPS-a

u okviru ljudskih resursa i mijenjali pristup kad je to bilo potrebno.

Osim niza inicijativa usmjerenih na poboljšanje politika u području ljudskih resursa, pokrenuli smo novi otvoreni natječaj kako bismo okupili skupinu visokokvalificiranih stručnjaka za zaštitu podataka i zadovoljili buduće potrebe za zapošljavanjem. Naš glavni cilj na početku 2019. jest osigurati učinkovito i ugodno radno okruženje za sve zaposlenike EDPS-a.

Informiranje o zaštiti podataka

Tijekom proteklih nekoliko godina znatno se povećala važnost komunikacijskih aktivnosti EDPS-a. Učinkovita komunikacija presudna je kako bismo osigurali da možemo ostvariti ciljeve iz Strategije. Ako nije vidljiv, naš rad ne može imati potreban učinak.

Osim konsolidacije napora koje smo uložili u poboljšanje i povećanje naše prisutnosti na internetu, pokrenuli smo i proveli dvije komunikacijske kampanje. Komunikacijski naponi koje smo uložili u Međunarodnu konferenciju u 2018. nisu samo pridonijeli uspjehu konferencije nego i tome da rasprava o digitalnoj etici dopre do najšire moguće publike.

The key word of #GDPRforEU is [#accountability](#). It means that personal data protection should be embedded in culture of organizations. Comply with [#dataprotection](#) law & demonstrate your compliance! Read our factsheet <https://europa.eu/!PY43hU> & watch video <https://europa.eu/!MM88bY>

U prosincu 2018. pozornost smo usmjerili na novu Uredbu o zaštiti podataka u institucijama EU-a. Osmislili smo komunikacijsku kampanju koja nadopunjuje i osnažuje aktivnosti podizanja razine osviještenosti koje se trenutačno provode. Kampanja

nije bila namijenjena samo osoblju EU-a, nego se njome nastojalo i osigurati da su ljudi izvan institucija EU-a upoznati s novim pravilima i načinima na koji ta pravila mogu na njih utjecati.

S obzirom na to da će se globalna prisutnost i utjecaj EDPS-a zasigurno povećavati, očekujemo da će 2019. biti još jedna aktivna godina.

Ključni pokazatelji uspješnosti za 2018.

Kao pomoć u praćenju naše uspješnosti upotrebljavamo više ključnih pokazatelja uspješnosti (KPI). Time osiguravamo da, ako je potrebno, možemo prilagoditi aktivnosti kako bismo povećali učinak našeg rada i učinkovitost korištenja resursa. Ti KPI-jevi odražavaju strateške ciljeve i akcijski plan utvrđene u našoj Strategiji za razdoblje 2015. – 2019.

Tablica ostvarenih KPI-jeva u nastavku sadržava kratak opis svakog KPI-ja i rezultate na dan 31. prosinca 2018. U većini slučajeva ti se rezultati mjere u odnosu na početne ciljeve.

Ciljani KPI-jevi za 2018. ispunjeni su ili premašeni, u nekim slučajevima u znatnoj mjeri. To pokazuje da provedba relevantnih strateških ciljeva dobro napreduje i da nisu potrebne korektivne mjere.

U dvama slučajevima nemamo rezultate praćenja. U slučaju KPI-ja 6, tijekom 2018. odlučili smo pratiti naše aktivnosti u području politika te im dodijeliti prioritet u odnosu na relevantne prioritete aktivnosti navedene u Strategiji, umjesto objavljivanja popisa prioriteta. Tu smo odluku donijeli jer smo smatrali da je to učinkovitiji način za jamčenje ispunjenja ciljeva iz Strategije EDPS-a.

U slučaju KPI-ja 7 trenutačno ne možemo točno odrediti broj posjeta internetskim stranicama EDPS-a zbog promjene politike u vezi s kolačićima i programima za praćenje na našim internetskim stranicama. Cilj je te promjene osigurati da korisnici naših internetskih stranica imaju mogućnost svjesnog *odabira* u pogledu praćenja njihove internetske aktivnosti na internetskim stranicama EDPS-a. Time se na našim internetskim stranicama osigurava najveća moguća prilagođenost zaštiti podataka. Iz tog razloga rezultati za KPI 7 nisu potpuni.

Prilagodba cilja za KPI 4 provodi se na godišnjem osnovi, u skladu sa zakonodavnim ciklusom.

KLJUČNI POKAZATELJI USPJEŠNOSTI		REZULTATI NA DAN 31. 12. 2018.	CILJ ZA 2018.
Cilj br. 1 – Zaštita podataka u digitalnom dobu			
KPI 1 Unutarnji pokazatelj	Broj inicijativa za promicanje tehnologija za bolju zaštitu privatnosti i podataka koje organizira ili suorganizira EDPS	9	9 inicijativa
KPI 2 Unutarnji i vanjski pokazatelj	Broj aktivnosti (unutarnjih i vanjskih) usmjerenih na interdisciplinarna rješenja	8	8 aktivnosti
Cilj br. 2 – Stvaranje globalnih partnerstava			
KPI 3 Unutarnji pokazatelj	Broj slučajeva razmatranih na međunarodnoj razini (EDPB, Vijeće Europe, OECD, GPEN, međunarodne konferencije) u kojima je EDPS dao važan doprinos u pisanom obliku	31	10 slučajeva
Cilj br. 3 – Otvaranje novog poglavlja u području zaštite podataka u EU-u			
KPI 4 Vanjski pokazatelj	Razina zanimanja dionika (Komisija, Europski parlament, Vijeće, nadležna tijela za zaštitu podataka itd.)	15	10 savjetovanja
KPI 5 Vanjski pokazatelj	Razina zadovoljstva službenika/koordinatora za zaštitu podataka/voditelja obrade podataka suradnjom s EDPS-om i njegovim smjernicama, uključujući zadovoljstvo osoba na koje se podatci odnose u pogledu osposobljavanja	95%	70%
KPI 6 Unutarnji pokazatelj	Stopa rješavanja slučajeva s popisa prioriteta EDPS-a (koji se redovito ažurira) davanjem neslužbenih komentara i službenih mišljenja	Nije dostupno	Nije dostupno
Komunikacija i upravljanje resursima			
KPI 7 složeni vanjski pokazatelj	Broj posjeta internetskim stranicama EDPS-a Broj pratitelja na profilu EDPS-a na Twitteru	Nije dostupno 14 000	• Ukupno 195 715 posjeta (rezultati iz 2015.) • 9 407 pratitelja + 10 % (rezultati iz 2017.)
KPI 8 Unutarnji pokazatelj	Razina zadovoljstva osoblja	75%	75%
KPI 9 Unutarnji pokazatelj	Izvršenje proračuna	93,8%	90%

| Glavni ciljevi za 2019.

Za 2019. odabrani su sljedeći ciljevi u okviru [Strategije za razdoblje 2015. – 2019.](#) Rezultate ćemo objaviti u Godišnjem izvješću za 2019.

Osiguravanje ispravne primjene Uredbe 2018/1725

[Nova pravila o zaštiti podataka](#) za institucije i tijela EU-a počela su se u cijelosti primjenjivati 11. prosinca 2018. U 2019. nastaviti ćemo s kampanjom kako bismo osigurali da zaposlenici institucija EU-a i svi ostali bolje razumiju zahtjeve iz nove Uredbe te da bolje shvate rizike povezane s obradom osobnih podataka.

Unutar institucija EU-a i dalje ćemo biti usmjereni na poticanje razvoja kulture [odgovornosti](#). To obuhvaća pružanje znanja i alata kako bi se osiguralo da [službenici za zaštitu podataka](#), rukovodstvo i osoblje EU-a nadilaze puku usklađenost time što je mogu i dokazati.

Nova pravna osnova za aktivnosti u području politika i savjetovanja

Uredbom 2018/1725 osnažila se uloga EDPS-a u aktivnostima u području politika i savjetovanja. Sada se od Europske komisije izričito zahtjeva da se u određenim slučajevima savjetuje s EDPS-om te imamo obavezu pružiti savjet u roku od osam tjedana nakon što zaprimimo zahtjev. Novim zakonodavstvom predviđena je i mogućnost izdavanja zajedničkog mišljenja s Europskim odborom za zaštitu podataka (EDPB).

U 2019. surađivat ćemo s Komisijom i EDPB-om kako bi se zajamčilo uspostavljanje odgovarajućih postupaka koji će podupirati te nove odredbe te ćemo preispitati i ažurirati naša interna pravila i druge relevantne dokumente sa smjernicama. Osim toga, i dalje ćemo biti na raspolaganju Europskoj komisiji, Europskom parlamentu i Vijeću kako bismo im pružili službene ili neslužbene savjete u bilo kojem trenutku u postupku donošenja odluka.

Pružanje smjernica u pogledu nužnosti i razmjernosti

U 2019. završit ćemo s izradom metodologije koju zakonodavac EU-a treba primjenjivati pri procjeni nužnosti i razmjernosti zakonodavnih mjera koje imaju utjecaj na temeljna prava na privatnost i zaštitu podataka. Konkretno, izradit ćemo Smjernice o razmjernosti i tako dovršiti rad koji smo započeli objavljivanjem [paketa alata za određivanje nužnih mjera](#) u travnju 2017. Cilj nam je da na taj način institucijama EU-a pružimo okvir koji će im pomoći da zauzmu proaktivan pristup u provedbi mjera zaštite podataka u politikama EU-a.

Omogućivanje šire rasprave o interoperabilnosti

U našem [Mišljenju](#) o interoperabilnosti [opsežnih informacijskih sustava](#) EU-a iz 2018. pozvali smo na širu raspravu o budućnosti tih sustava i njihovu upravljanju te o tome kako u tom području zaštititi temeljna prava. Tu ćemo raspravu provesti 2019. u okviru panela na visokoj razini na godišnjoj konferenciji Računala, privatnost i zaštita podataka (CPDP), koja se održava u Bruxellesu od 30. siječnja do 1. veljače 2019.

Novom Uredbom 2018/1725 predviđen je jedinstven model koordiniranog nadzora opsežnih informacijskih sustava i tijela, ureda i agencija EU-a koji provode EDPS i nacionalna nadzorna tijela. Zajedno s našim partnerima u nacionalnim nadležnim tijelima za zaštitu podataka razmotrit ćemo buduće aktivnosti koordiniranog nadzora tijekom 2019.

Zaštita informacija

Novom Uredbom o zaštiti podataka u institucijama EU-a uvedeni su novi koncepti usmjereni na važnost sigurnosti informacija. Njima su obuhvaćene obvezne obavijesti o povredama podataka i upotreba pseudonima kao priznata sigurnosna mjera.

Kako bismo se prilagodili tome, morat ćemo povećati kapacitet i stručne sposobnosti za nadzor i procjenu mjera koje su institucije EU-a poduzele u cilju usklađivanja. Ujedno moramo moći brzo reagirati na obavijesti o povredama podataka i o drugim sigurnosnim incidentima kako bismo zajamčili ograničenost bilo kakva negativnog učinka na temeljna prava pojedinaca. Nastavit ćemo s provođenjem inspekcija usmjerenih na tehnološke aspekte, posebno one koji se odnose na opsežne informacijske sustave te na područje sigurnosti i provedbe zakona.

Upravljanje preuzimanjem nadzora Eurojusta

S obzirom na to da je naša uloga nadzornika Europolu sada jasno utvrđena, EDPS će u 2019. preuzeti zadaću nadzora obrade osobnih podataka u drugoj agenciji EU-a koja djeluje u području pravosuđa i unutarnjih poslova, Eurojusta.

Novi pravni okvir za Eurojust, koji obuhvaća nova pravila o zaštiti podataka specifična za aktivnosti te agencije, donesen je 6. studenoga 2018. U njemu je predviđena nadzorna uloga koju će obnašati EDPS. U svrhu pripreme za novu ulogu, osoblje EDPS-a organizirat će unutarnje i vanjske sesije osposobljavanja povezane s nadzorom Eurojusta, čiji je cilj zajamčiti da smo do kraja 2019. spremni preuzeti našu novu ulogu.

Provedba tehničke zaštite podataka i integrirane zaštite podataka u institucijama EU-a

Na temelju novih pravila o zaštiti podataka institucije EU-a imaju obvezu provedbe načela tehničke zaštite podataka i integrirane zaštite podataka pri razvoju i upravljanju sustava za obradu podataka. Stoga ćemo uložiti veće napore kako bismo u 2019. utvrdili i predstavili praktična tehnička rješenja. To će obuhvaćati redovito praćenje razvoja informacijskih i komunikacijskih tehnologija kako bismo pružili smjernice i osposobljavanje u pogledu tehničke provedbe zaštite podataka.

Smjernice o tehnologiji i zaštiti podataka

U 2018. izdali smo smjernice o zaštiti osobnih podataka u području [upravljanja informacijskim tehnologijama, računalstva u oblaku i obavijesti o povredama podataka](#). U 2019. izdat ćemo ažurirane smjernice radi poboljšanja odgovornosti u informacijskim

tehnologijama te pružiti savjete o određenim tehnologijama ili metodološkim pristupima, s posebnim naglaskom na sigurnosti.

Kako bismo zajamčili usklađenost sa savjetima i praksama drugih [nadležnih tijela za zaštitu podataka](#), vodit ćemo se smjernicama EDPB-a o tim temama i pridonijeti njihovom radu na usklađenim smjernicama.

Ujedno ćemo nastaviti surađivati s našim međunarodnim partnerima u području tehnologije i zaštite podataka, uključujući Međunarodnu konferenciju povjerenika za zaštitu podataka i privatnosti i njihove radne skupine te Međunarodnu radnu skupinu za zaštitu podataka u telekomunikacijama (poznata kao Berlinska skupina).

Provođenjem inspekcija i istraga nastavit ćemo rad na ocjenjivanju usklađenosti sa zaštitom podataka u institucijama EU-a. Ako je to moguće, nastojat ćemo ih provoditi na daljinu, iz specijaliziranih objekata EDPS-a („EDPS Lab”).

Pružanje potpore mreži Internet Privacy Engineering Network (IPEN)

IPEN, mreža stručnjaka u području tehnologije i privatnosti iz nadležnih tijela za zaštitu podataka, industrijskog sektora, akademske zajednice i civilnog društva imat će važnu ulogu u prenošenju načela zaštite podataka u tehničke u tehnološke zahtjeve. Pružit ćemo potporu mreži u jačanju rada na promicanju tehnologija koje su prilagođene zaštiti privatnosti i inženjerskih rješenja koja poštuju privatnost. Osobito ćemo se usredotočiti na prenošenje načela tehničke zaštite privatnosti u tehnološke zahtjeve te na olakšavanje komunikacije između inženjera i stručnjaka za privatnost o tehničkim rješenjima pitanja privatnosti održavanjem radionica i prezentacija na javnim događajima.

Novom pravnom obvezom primjene načela tehničke i integrirane zaštite podataka pri osmišljavanju i radu informacijskih sustava koji se upotrebljavaju za obradu osobnih podataka povećala se važnost rada u tom području, osobito u odnosu na utvrđivanje najnovijih dostignuća i njihova uspostavljanja kao referentnih vrijednosti u nadzornim i provedbenim aktivnostima.

Nastavak suradnje s partnerima iz EU-a i međunarodnim partnerima

Sada kad se novo zakonodavstvo EU-a u cijelosti primjenjuje, suradnja s našim partnerima u području

zaštite podataka unutar i izvan EU-a važnija je nego ikada prije. Suradnja s nadležnim tijelima za zaštitu podataka država članica nastaviti će se na više razina, osobito u okviru EDPB-a, gdje ćemo se usredotočiti na nastavak aktivnog sudjelovanja u radu podskupine za ključne odredbe i sudjelovanje u skupini za izradu nacrtu zaduženom za izradu izmjena Poslovnika EDPB-a.

U okviru nastavka suradnje s međunarodnim organizacijama, sredinom 2019. organizirat ćemo radionicu u Parizu. Naš rad na promicanju dijaloga na međunarodnoj razini s tijelima, organizacijama i drugim skupinama izvan EU-a i dalje će biti prioritet.

Održavanje dinamike inicijative o etici

Nakon uspjeha [Međunarodne konferencije povjerenika za zaštitu podataka i privatnosti u 2018.](#) naša je zadaća zajamčiti nastavak te dinamike. Na događaju koji će se održati u okviru konferencije Računala, privatnost i zaštita podataka početkom 2019. pokrenut ćemo

nekoliko novih aktivnosti s tim ciljem. One će obuhvaćati:

- niz javnih razgovora u obliku konferencijskih poziva, internetskog prijenosa rasprava ili *podcasta* sa stručnjacima iz različitih područja, uključujući nadležna tijela za zaštitu podataka;
- stajališta vodećih analitičara o temi digitalne etike, koja ćemo objaviti na internetu;
- novo Mišljenje EDPS-a o etici, koje će se temeljiti na našem [Mišljenju iz 2015.](#) i na [izvješću Savjetodavne skupine za etička pitanja](#);
- popratni događaj o temi etike koji će se održati na Međunarodnoj konferenciji povjerenika za zaštitu podataka i privatnosti u 2019.

Nadamo se da ćemo tim aktivnostima ostvariti kontinuirani napredak prema postizanju međunarodnog konsenzusa o digitalnoj etici.

Kontakt s EU-om

Osobno

U cijeloj Europskoj uniji postoje stotine informacijskih centara *Europe Direct*. Adresu najbližeg centra možete pronaći na: https://europa.eu/european-union/contact_hr

Telefonom ili e-poštom

Europe Direct je služba koja odgovara na vaša pitanja o Europskoj uniji. Možete im se obratiti:

- na besplatni telefonski broj: 00 800 6 7 8 9 10 11 (neki operateri naplaćuju te pozive),
- na broj: +32 22999696 ili
- e-poštom preko: https://europa.eu/european-union/contact_hr

Traženje informacija o EU-u

Na internetu

Informacije o Europskoj uniji na svim službenim jezicima EU-a dostupne su na internetskim stranicama Europa: https://europa.eu/european-union/index_hr

Publikacije EU-a

Besplatne publikacije EU-a i publikacije EU-a koje se plaćaju možete preuzeti ili naručiti preko internetske stranice: <https://publications.europa.eu/hr/publications>. Za više primjeraka besplatnih publikacija obratite se službi *Europe Direct* ili najbližemu informacijskom centru (vidjeti https://europa.eu/european-union/contact_hr).

Zakonodavstvo EU-a i povezani dokumenti

Za pristup pravnim informacijama iz EU-a, uključujući cjelokupno zakonodavstvo EU-a od 1952. na svim službenim jezičnim verzijama, posjetite internetske stranice EUR-Lexa: <http://eur-lex.europa.eu>

Otvoreni podatci iz EU-a

Portal otvorenih podataka EU-a (<http://data.europa.eu/euodp/hr>) omogućuje pristup podatkovnim zbirkama iz EU-a. Podatci se mogu besplatno preuzimati i ponovno uporabiti u komercijalne i nekomercijalne svrhe.

Ured za publikacije
Europske unije